

BØK 2305 Regnskap og bedriftsøkonomi

Studium

Ikke angitt

Kursansvarlig

Aage Sending

Institutt

Regnskap - revisjon og jus

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

18

Kurset utgjør 18 studiepoeng og gjennomføres over to semestre på heltid. Se avsnittene om Gjennomføring og Eksamen nedenfor.

Mål

Studentene skal få innsikt i grunnleggende bedriftsøkonomiske teorier, metoder og økonomiske modellbegreper. De skal beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Sentralt står også anvendelsen av slike data i beslutningssammenheng.

Mer spesifiserte mål og emneoversikt er angitt under beskrivelsen av de enkelte kursdelene nedenfor.

Forkunnskaper

Det er ingen spesielle krav til forkunnskaper.

Obligatorisk litteratur

Sending, Aa. 2002. *Forkurs i regnskap*. 3. utg. Bergen-Sandviken: Fagbokforlaget.

Tellefsen, J.T. og J.C. Langli. 2002. *Årsregnskapet*. 7. utg. Oslo: Gyldendal. Kap. 1-10, 11 (unntatt 11.4 og 11.9.3), 12 (unntatt 12.5.5 og appendiks 12B), 13 (unntatt 13.3.2.5 og appendiksene 13A og 13B), 14 (unntatt 14.5.5 og 14.6), 15-15.6, 16, 19.1-19.2, 19.4.1-19.4.3, 19.5.1-19.5.2, 19.5.5-19.5.6, 19.6 og 20 (unntatt 20.9).

Sending, Aa. 2003. *Innføring i bedriftsøkonomi*. 3. utg. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1-5 (unntatt 5.7), 6-10 (unntatt 6.5, 7.11, behandlingen av driftsgiring s 267-273), 13.1-13.4 og 13.6.

I tillegg er følgende obligatorisk å anskaffe dersom ikke foreleser baserer oppgavegjennomgangen på annet materiale:

Sending, Aa. 2002. *Arbeidshefte i årsregnskap og regnskapsanalyse*. 3. utg. Bergen: Fagbokforlaget.

Sending, Aa. 2003. *Arbeidshefte til Innføring i bedriftsøkonomi*. 3. utg. Bergen: Fagbokforlaget.

Sending, Aa. 2002. *Case og eksamensoppgaver i bedriftsøkonomisk analyse med løsningsforslag*. 3. utg. Bergen: Fagbokforlaget.

Anskaffelsen av disse heftene bør utsettes inntil det er klargjort hva foreleser vil bygge oppgavegjennomgangen på.

Anbefalt litteratur

Ingen

Emneoversikt

Se spesifisering under hver del.

Dataverktøy

Det er obligatorisk med bruk av regneark, både til spesielle oppgaver og ikke minst til caseløsning. Regnskapsprogram benyttes ikke, men det er mulig å benytte standard programvare til løsning av case m.v., uten at dette vil bety noen tilleggsfordeler ved eksamen. Tekstbehandling og PowerPoint vil måtte brukes på spesielle oppgaver.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over to semestre og er organisert med to undervisningskurs:

- BØK 2306 Regnskap og bedriftsøkonomi - høst
- BØK 2307 Regnskap og bedriftsøkonomi - vår

Undervisningen gjennomføres med 84 timer i høstsemesteret og 50 timer i vårsemesteret

Del 1: Innføring i regnskap og regnskapsanalyse (36 timer i høstsemesteret)

Del 2: Innføring i bedriftsøkonomi (48 timer i høstsemesteret)

Del 3: Finansregnskap, driftsregnskap og fagintegrasjon (50 timer i vårsemesteret)

Kurset tilbys bare til heltidsstudenter på studieretningen Diplomøkonom - alle varianter. Kurset og tilbys ikke som nettstudium.

DEL 1: INNFØRING I REGNSKAP OG REGNSKAPSANALYSE

Mål

Studentene skal få innsikt i grunnleggende regnskapsregistrering og de enkleste prinsippene for regnskapsavslutning. Det skal skapes forståelse for begrepene utgift, kostnad, utbetaling, inntekt, innbetaling og beholdninger. Det legges vekt på å vise sammenhengen mellom transaksjonene og effekten på resultat og balanse. De mest sentrale verddivurderingsreglene for anleggsmidler og omløpsmidler vil bli gjennomgått, og studentene vil lære å anvende de vanlige nøkkeltallene til å foreta regnskapsanalyse.

Emneoversikt

Følgende emner dekkes: 1) Regnskapets oppbygging, 2) Standard grunnkontoramme (NS 4101), 3) innføring i de grunnleggende regnskapsprinsippene, 4) registrering av ulike sentrale forretningsstilfeller, 5) regnskapsmessig behandling av mva., arbeidsgiveravgift og skattetrekk, 6) avskrivninger og andre periodiseringer, 7) generelle verddivurderingsalternativer for anleggsmidler og omløpsmidler og de mest sentrale norske reglene på disse områdene, 8) presentasjon av resultat og balanse iht oppstillingsplanene og 9) regnskapsanalyse gjennom nøkkeltall for lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet.

DEL 2: INNFØRING I BEDRIFTSØKONOMI

Mål

Studentene skal få de nødvendige grunnleggende kunnskaper i bedriftsøkonomiske teorier og metoder, og få oversikt over funksjonene i foretaket som økonomisk enhet. Kurset skal videre gi innsikt i bedriftsøkonomisk tankegang og hvordan økonomistyringsdata kan benyttes til kontroll og beslutninger, og kunne utnytte dette i praksis. Studentene skal også få relevant kunnskap fra ulike bransjer.

Emneoversikt

Følgende emner dekkes: 1) Bedriften og dens plass i det økonomiske systemet, 2) økonomifunksjonenes rolle og plass i bedriften, 3) kostnads- og inntektsteori, 4) kalkulasjon i varehandel og etter selvkost- og bidragsmetode, 5) økonomiske analyser og beslutninger på kort sikt (beslutningsrelevante kostnader og KRV-analyser), 6) markedsformer og markedstilpasning og 7) enkle investeringsanalyser og beregning av effektiv rente på lån.

DEL 3: FINANSREGNSKAP, DRIFTSREGNSKAP OG FAGINTEGRASJON

Mål

Studentene skal gis innsikt i finansregnskapets oppbygging og forståelse for de sentrale måleproblemene med stor vekt på norske regnskapsbestemmelser. Evnen til å utarbeide og forstå kontantstrømoppstillinger skal utvikles. Det gjelder også verddivurdering av foretak gjennom korreksjon av balansepostene til reelle verdier. Studentene skal gis innsikt i normalkalkulasjon med tilhørende driftsregnskap og avviksanalyse, samt optimalisering med knappe ressurser. Det skal også gis innsikt i sammenhengene og forskjellene mellom finansregnskapet og driftsregnskapet. Evnen til å finne frem til relevant informasjon og å kunne bruke denne på en riktig måte i beslutningssammenheng skal oppøves gjennom bruk av omfattende case.

Emneoversikt

Følgende temaer inngår: 1) Krav til regnskapet, 2) regnskapet som informasjonskilde, 3) regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk, 4) lover og regler for verdsettelse av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader, 5) egenkapital og disponering av årsresultat, 6) grunnleggende om utsatt skatt/skattefordring, 7) kontantstrømanalyser, 8) grunnleggende om konsernregnskap, 9) driftsregnskapets formål og oppgaver, 10) introduksjon til driftsregnskap basert på normalkalkulasjon, 11) forståelse for grunnleggende avviksanalyse, 12) optimalisering med mer enn en restriksjon, 13) miljøregnskap og 14) internasjonal regnskapsrapportering.

Eksamen

Det er flere tellende evalueringer i kurset og det inngår to case og et visst antall obligatoriske oppgaver. Casebesvarelsene og de obligatoriske oppgavene skal ikke innleveres for sensur, men bringes med til angitt eksamen sammen med selve casetekstene/oppgavene. Studenten skal samle kunnskap i sin mappe, hvorav noen elementer er definert som obligatoriske. Disse vil stå sentralt ved testingen i de ulike eksamenene.

1) Deleksamen 1

Medio oktober blir 1. del av et case (høstcasen) delt ut. Del 2 kommer primo november. Casen må løses før deleksamen 1. Caseløsningen skal ikke innleveres for evaluering, men vil bli testet i deleksamen 1 og 3. Kunnskapene fra casen og kjennskapet til caseløsningen må derfor også vedlikeholdes gjennom vårsemesteret. I tillegg skal det i høstsemesteret løses to obligatoriske oppgaver som inngår i læringsmappa sammen med casen.

Deleksamen 1, en flervalgseksamen, avvikles i november/desember. Denne eksamen kan bestå av ulike spørsmål fra pensum, herunder fra eventuelt supplerende materiale utdelt sammen med casen, men særlig spørsmål relatert til problemstillinger tatt opp i case/caseløsning og obligatoriske mappeoppgaver. Oppgavene vil i liten grad be om en ren gjengivelse fra caseløsningen, men består i å anvende den kunnskap som skal være ervervet gjennom arbeidet med casen og de obligatoriske oppgavene. Men det vil også være spørsmål uavhengig av case og obligatoriske oppgaver. Denne deleksamen er på 2 timer og teller 20% av total karakteren i kurset. Alle hjelpemidler er tillatt.

2) Deleksamen 2

Omtrent midt i vårsemesteret kommer en eller flere "mini-fagoppgaver" hvor det skal lages arbeider over oppgitt(e) tema med relevans for kurset. Det er arbeidsomfanget som bestemmer om det blir en eller flere oppgaver. Til eventuelle rapporter skal tekstbehandling benyttes, eventuelt i kombinasjon med regneark. I tillegg kan man få i oppdrag å presentere de viktigste elementene i rapporten(e) ved bruk av PowerPoint, eller man kan bli pålagt å lage spesielle presentasjoner over et oppgitt tema uten at den bygger på en rapport man har laget. Forventet omfang av arbeidene vil bli angitt i forbindelse med utlevering av oppgavene. Hele eller deler av arbeidene skal innleveres for evaluering.

Det vil dagen før innleveringsfristen bli oppgitt på fagets nettside hva som skal innleveres, eventuelt om studenten selv kan velge hva som ønskes evaluert. Når oppgavene legges ut vil det bli angitt om besvarelsen skal leveres som papirkopi eller på diskett, eventuelt i begge formater. Samtidig vil det klargjøres om oppgaven(e) skal løses individuelt eller i grupper på 3. Karakteren på innleverte "mini-fagoppgave(r)" teller 20% av total karakteren.

3) Deleksamen 3

Mot slutten av vårsemesteret skal det løses et case (vårkasen) som omfatter store deler av pensum og integrerer de ulike kursdelene. I tillegg vil det bli gitt en obligatorisk oppgave sammen med casen inngår i læringsmappa. Casebesvarelsen bringes med til hovedeksamen sammen med selve caseteksten. I tillegg må man ha med seg høstcasen (casetekst og eget løsningsforslag), og de obligatoriske oppgavene fra begge semestre.

Deleksamen 3, hovedeksamen, avholdes ved slutten av vårsemesteret. Dette er en skriftlig eksamen som består av en rekke spørsmål. Her testes store deler av det man skal ha lært gjennom studieåret, og særlig vårkasen vil stå sentralt. Oppgavene vil i liten grad spørre etter rene gjengivelser fra caseløsningen, men gir mulighet for å anvende den kunnskapen som skal være ervervet gjennom arbeidet med casen. I tillegg vil det gis spørsmål som bygger på andre elementer i læringsmappa, også de som skriver seg tilbake fra høstsemesteret (case og obligatoriske oppgaver). Man kan heller ikke utelukke at det spørres om ting som bygger på arbeidene med minifagoppgaven(e). Det kan også gis generelle spørsmål uten direkte tilknytning til læringsmappa, teoretiske eller praktiske. Hovedeksamen er på 4 timer og teller 60% av total karakteren i kurset. Alle hjelpemidler er tillatt.

Obligatoriske oppgaver og case distribueres bare via kursets fagside på Internett (<http://home.bi.no/fgl89022/>). Det gjelder også minifagoppgaven(e) nevnt foran. På fagsiden kommer også eventuelle rettelser og supplerende opplysninger rundt de samme kurselementene. Dato for deleksamen 1, 2, og 3, utleveringstidspunkt for case og spesialoppgaven(e) vil fremgå av eksamensplanen og/eller fagsiden. De andre obligatoriske oppgavene er ikke undergitt noen bestemt frist, men de anbefales løst etter hvert som de legges ut. Det som publiseres på fagets nettside blir liggende gjennom hele kursperioden, frem til kontinuasjonen i november/desember.

Eksamenskode(r)

BØK 23051 Deleksamen 1; Regnskap og bedriftsøkonomi - 2 timer flervalgseksamen, som

utgjør 20% for å oppnå karakter i kurset BØK 2305, 18 studiepoeng
 BØK 23052 Deleksamen 2; Regnskap og bedriftsøkonomi - Fagoppgave (mini-fagoppgaver), som utgjør 20% for å oppnå karakter i kurset BØK 2305, 18 studiepoeng
 BØK 23053 Deleksamen 3; Regnskap og bedriftsøkonomi - 4 timer skriftlig eksamen, som utgjør 60% for å oppnå karakter i kurset BØK 2305, 18 studiepoeng

Alle eksamener må bestås med karakteren E eller bedre for å få godkjent karakter i kurset.

Hjelpemidler til eksamen

BØK 23051 Deleksamen 1: Alle hjelpemidler tillatt.

BØK 23052 Deleksamen 2: Alle hjelpemidler tillatt.

BØK 23053 Deleksamen 3: Alle hjelpemidler tillatt.

Kontinuasjon

BØK 23051 Deleksamen 1: Kontinuasjon ved slutten av vårsemesteret.

BØK 23052 Deleksamen 2: Kontinuasjon (Mini-fagoppgavene): neste vårsemester, med de oppgavene som da gjelder.

BØK 23053 Deleksamen 3: Med basis i materialet man hadde ved eksamen i vårsemesteret (case og obligatoriske oppgaver), kan man kontinuere i november/desember. Benytter man ikke denne kontemuligheten, må man vente til første ordinære eksamen, og da må man løse case og deloppgaver på nytt iht. programmet som da gjelder.

	Eksamens kode	Tidspunkt	Eksamenstype	Varighet	Andel av slutt karakter
Deleksamen 1	BØK 23051	November/Desember	Flervalgseksamen	2 timer	20%
Deleksamen 2	BØK 23052	Primo mars	Innlevering av "mini-fagoppgaver"	Kunngjøres i eksamensplanen og på kursets nettside	20%
Deleksamen 3	BØK 23053	Mai/Juni	Skriftlig eksamen	4 timer	60%